

ZAPISNIK

29. seje Odbora Naravnega rezervata Škocjanski zatok, ki je potekala na daljavo, z uporabo spletnega orodja ZOOM, v ponedeljek, 3.7.2023, s pričetkom ob 10.00 uri.

Prisotni člani Odbora:

- Rok Velišček, Ministrstvo za naravne vire in prostor, Direkcija RS za vode, Sektor območja jadranskih rek z morjem, Koper
- mag. Barbara Vidmar, Zavod RS za varstvo narave, OE Piran
- mag. Tjaša Babič, Mestna občina Koper
- Andreja Poklar, Mestna občina Koper

Prisotni predstavniki upravljavca:

- Borut Mozetič, Tina Kocjančič in Bojana Lipej

Opravičeno odsotna:

- dr. Marija Markeš, predsednica Odbora, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Dnevni red:

1. Sprejem dnevnega reda
2. Obravnava in potrditev zapisnika 28. redne seje Odbora
3. Obravnava in potrditev Poročila o uresničevanju letnega programa dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2022 (finančno in vsebinsko poročilo)
4. Razno

Pred začetkom seje je Rok Velišček seznanil prisotne, da ga je predsednica Odbora, dr. Marija Markeš, zaradi svoje odsotnosti pooblastila za vodenje 29. seje Odbora. Sledilo je ugotavljanje prisotnosti članov Odbora z ugotovitvijo, da je predsednica Odbora dr. Marija Markeš (Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo) opravičeno odsotna ter da je Odbor sklepčen.

Ad 1) Sprejem dnevnega reda

R. Velišček je po uvodnem pozdravu predstavil dnevni red 29. seje Odbora. Na podlagi pregleda dnevnega reda so člani Odbora soglasno sprejeli naslednji **S K L E P**:
Potrdi se dnevni red 29. seje Odbora Naravnega rezervata Škocjanski zatok.

Ad 2) Obravnava in potrditev zapisnika 28. redne seje Odbora

R. Velišček v uvodu povpraša predstavnici MO Koper o zadnjih informacijah glede OPN MO Koper. T. Babič pove, da bo do končnega sprejete potrebno še nekaj časa in predstavi časovnico: konec oktobra ali začetek novembra 2023 se predvideva nova objava za oddajo pripomb, sledijo popravki in dopolnitve glede na prejete pripombe ter v januarju 2024 nova javna razgrnitev OPN-ja. Želja MO Koper je, da bi bil nov OPN sprejet do konca leta 2024.

R. Velišček se zahvali za obrazložitev ter povpraša člane Odbora, če so kakšne pripombe na zapisnik 28. seje Odbora. Ker pripomb ni bilo, so člani Odbora soglasno sprejeli naslednji **S K L E P**:
Potrdi se zapisnik 28. redne seje Odbora Naravnega rezervata Škocjanski zatok.

Ad 3) Obravnava in potrditev Poročila o uresničevanju letnega programa dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2022 (finančno in vsebinsko poročilo)

R. Velišček zaprosi upravljavca za predstavitev Poročila po posameznih ciljih.

Cilj 1: B. Mozetič seznani člane Odbora, da je bila sanacija dotrajanega vodnega praga na ustju Are ter nadgradnja z avtomatskim zaporničnim sistemom v letu 2020/2021 (v okviru Programa porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe-SPS) dobro izvedena in da smo v letu 2022 lahko uspešno zagotavljali zadostne količine sladke vode na sladkovodnem delu rezervata. B. Mozetič nadaljuje z informacijo o odstranjevanju tujerodnih rastlin in tujerodnih vrst želv, zasaditvi domorodnih drevesnih in grmovnih vrst ter dosejevanju oligotrofnih mokrotnih travnikov. Pove še, da smo na površinah, ki so nedostopne za strojno mehanizacijo, tujerodne rastline odstranjevali s pomočjo komunalnega mulčarja ter priključka za rezanje in obrezovanje dreves in grmov (odstranjene nadzemne in podzemne dele smo zmelili s pomočjo traktorskega priključka za drobljenje lesa ter zdrobljeno biomaso odpeljali na določeno mesto kompostiranja). Glede izvajanja ukrepov za obvladovanje invazivne tujerodne sladkovodne vrste želve okrasna gizdavka, B. Mozetič pove, da bi bilo potrebno v prihodnosti razmišljati o ureditvi zavetišča za to vrsto želve.

V nadaljevanju seznani člane Odbora še o kartiranju habitatnih tipov sladkovodnega dela rezervata ter kartiranju invazivnih tujerodnih vrst rastlin-v NRŠZ, kjer smo zabeležili prisotnost 14 tujerodnih vrst rastlin, a si le nekatere izmed njih zaslužijo oznako invazivnih. V zaključku B. Mozetič pove še o povečanju črede kamarških konj.

Cilj 2: v okviru tega cilja se je Odbor podrobneje seznanil s pripravljalnimi aktivnostmi za izvedbo ukrepov za zmanjšanje ogroženosti, ki jo varovanim habitatom in vrstam na stiku morja in kopnega prinašajo podnebne spremembe. Ukrepi so namenjeni rešitvam za povečanje pretočnosti lagunskih kanalov, zmanjšanju poplavne ogroženosti ob povišanem plimovanju ter dodatnih ureditev habitatov v laguni, ki vključujejo ukrepe za oblikovanje novih in nadvišanje obstoječih Natura 2000 habitatov in gnezdišč ter prehranjevališč varovanih vrst ptic. Izvedba ukrepov je vključena v Program porabe sredstev SPS v letih 2022 in 2023, za del teh aktivnosti pa so bila pridobljena dodatna finančna sredstva iz Programa Interreg VI-A, Slovenija-Italija 2021-2027 in Srednja Evropa 2021-2027. V nadaljevanju se predstavi še ukrepe za ohranjanje biotske pestrosti na območju pod ankaransko vpadnico ter ukrepe za obvladovanje invazivne tujerodne sladkovodne vrste želve okrasna gizdavka.

V zaključku B. Mozetič seznani Odbor o manjšem izlivu dizelskega goriva v morje, ki se je zgodil 16.12.2022 na območju drugega luškega bazena. Intervencija je stekla v skladu z Načrtom zaščite reševanja Luke Koper za industrijske nesreče. Služba za varovanje morja ter Poklicna gasilska brigada Koper sta območje razlitja zavarovali z baražami in pivniki ter uspešno omejili oljni madež. Zaradi hitrega in pravilnega ukrepanja do onesnaženja rezervata ni prišlo.

V okviru cilja 3 B. Mozetič razloži aktivnosti glede odstranjevanja tujerodnih rastlinskih vrst in pospeševanja razraščanja domorodnih grmovnih in drevesnih vrst. Več pozornosti nameni omembi aktivnosti odstranitve vrtičarske infrastrukture, ki je bila na podlagi odločbe inšpekcije v septembru 2022 odstranjena na stroške upravljavca.

Ker je cilj 4 je vezan na sprejetje OPN MO Koper, na tej seji ni bil obravnavan.

Pri cilju 5 se je Odbor seznanil z izvedenimi aktivnostmi za spremljanje stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti, ki potekajo v skladu z Načrtom upravljanja in na podlagi večletnih izkušenj. Poudarjeno je bilo, da zadnji podatki kažejo izboljševanje populacij ciljnih vrst Škocjanskega zatoka.

B. Vidmar pred začetkom obrazložitve cilja 6 povpraša sledeče:

Ali se je število podolskega goveda zmanjšalo? B. Mozetič odgovori da je na območju rezervata samo eno podolsko govedo. Vol Gardelin je bil last društva Boškarin in je bil bolan. Po pregledu veterinarjev je bilo ugotovljeno, da zdravljenje ni mogoče, zato so ga v soglasju z društvom Boškarin evtanazirali.

Nadalje povpraša upravljavca glede ocene stopnje invazivnosti raznozobega grinta v Poročilu, ki je tema obravnave te seje Odbora. Poudari, da je ta vrsta zelo invazivna in povzroča tako ekonomsko kot ekološko škodo v naravi ter predstavlja nevarnost za ljudi in živali. B. Mozetič pove, da se je na podlagi raziskave leta 2021 izdelalo Poročilo z oceno stopnje invazivnosti tujerodnih vrst glede njihovo dejansko invazivnost za območje rezervata. Ta vrsta v rezervatu ni invazivna, bomo pa upoštevali podano informacijo od B. Vidmar in ustrezno popravili oz. dopolnili oba poročila. B. Vidmar zaprosi upravljavca za preverbo vrste laški bodič ali je tujerodna ali ne in s tem ustrezen popravek poročila kot tudi za poenotenje pri navajanju latinskih in slovenskih imen v celotnem poročilu. Doda še, da jo veseli, da obmorski lan sedaj uspešno raste na območju rezervata in bodo na ZRSVN v naravovarstveni atlas dodali NRŠZ kot novo rastišče te vrste.

B. Vidmar nadaljuje z diskusijo o pomembnosti ozaveščanja javnosti o problematiki tujerodnih sladkovodnih vrst želv ter se pridružuje mnenju B. Mozetiča, da bi bilo potrebno v prihodnje razmišljati o ureditvi primernih zavetišč ne pa evtanaziji. B. Mozetič omeni izgradnjo inovativnega ribnika z akvaponiko za te želve, ki se pripravlja v bližini centra za obiskovalce in bo služil kot izobraževalni »pripomoček« za ozaveščanje o tej problematiki. B. Vidmar doda, da bi bilo potrebno izdelati standarde, kakšna bi morala biti takšna omenjena vodna telesa. Diskusiji je pridruži B. Lipej, ki pove, da se v okviru vodnih ogledov v NRŠZ ozaveščanje o tej problematiki redno izvaja (za ta namen je bila pred dvema letoma izdelana tudi zgibanka).

V okviru obrazložitve cilja 6 B. Mozetič povpraša T. Babič kakšno je trenutno stanje glede urejanja fekalne in meteorne kanalizacije iz območja Škocjanskega hriba. T. Babič odgovori, da je omenjena problematika ena izmed prioritetenih nalog MO Koper. Nadalje B. Mozetič seznani člane Odbora o problematiki širitve krožišča na območje NRŠZ zaradi izgradnje drugega pasu bertoške vpadnice, za kar je bil izveden sestanek s predstavniki MOK in ZRSVN (ZRSVN je podal negativno mnenje na omenjeno krožišče saj je potrebno s projektantom doreči omilitvene ukrepe). B. Mozetič nadaljuje s problematiko odlaganja odpadkov in smeti ob cesti in na desnem bregu Are v obrtno-gospodarski coni Sermin zaradi zadrževanja in parkiranja večjega števila tovornjakov. R. Velišček pojasni, da je bilo v mesecu marcu izvedeno čiščenje desne brežine Are na območju GORC Sermin, v sodelovanju DRSV, MOK in Marjetice Koper. V zaključku obrazložitve cilja 6, B. Lipej seznani Odbor o udeležbi dveh zaposlenih iz NRŠZ na izobraževanju za ukrepanje ob onesnaženjih zaradi nesreč na morju v Severnem Jadranu (projekt NAMIRS), ki je potekalo v maju 2023. B. Vidmar povpraša upravljavca če se lahko v primeru onesnaženj naslovi vprašanja tudi na DOPPS? R. Velišček pove, da gredo vse informacije o pojavu onesnaženj preko številke 112 (Center za obveščanje), ki nato v skladu z Državnim načrtom zaščite in reševanja obvesti vse pristojne službe za ukrepanje.

Cilj 7: B. Mozetič pove, da je naravovarstveni nadzor v 2022 potekal brez izrekanja glob, z ustnimi opozorili za kršitve na območju rezervata in pisnimi obvestili za nepravilno parkiranje in da hujših kršitev ni bilo zaznanih. Doda, da je naravovarstvena nadzornica Daša Stavber v marcu uspešno opravila izpit iz splošnega upravnega postopka za potrebe izdajanja odločb o prekrških na območju rezervata. Nadaljuje z aktualnimi informacijami glede začetka uvedbe plačila za uporabo parkirišča za obiskovalce rezervata, ki bo v skladu s sklepom prejšnje seje Odbora stopil v izvedbo avgusta 2022. B. Mozetič še doda, da je postopek odstranitve vrtičarske infrastrukture ob Jezercu v celoti izpeljala naravovarstvena služba NRŠZ vključno z fizično odstranitvijo opreme.

V okviru cilja 8 B. Lipej predstavi izvedene aktivnosti pri delu z obiskovalci s poudarkom na vzgojno-izobraževalnih aktivnostih in dogodkih za obeležitev okoljskih dnevor kot npr. Dan mokrišč, Svetovni dan voda, Svetovni dan čebel, Teden parkov, Dan biotske raznovrstnosti, Teden mobilnosti, Evropski dan opazovanja ptic, Svetovni dan živali in podobno. Omeni dobro sodelovanje z lokalnimi društvi ter testno izvedbo delavnice »Naravoslovne vede in umetnost«, ki je povezala naravoslovje, likovno umetnost in tehniko. V zaključku doda še izvedbo dobrodelne prireditve (v juliju 2022) z naslovom Premrli Integrali, ki jo je zasnovala in v sodelovanju z ekipo NRŠZ izpeljala predsednica društva Humanitarček, dr. Ninna Kozorog.

Cilj 9: B. Mozetič podrobno seznani Odbor o zaključeni sanaciji osrednje opazovalnice in gnezdilne stene za breguljko. Sanaciji sta bili predmet unovčenja bančne garancije vodilnemu izvajalcu zaradi izvedbe gnezdilne stene, ki ni v skladu s projektno dokumentacijo in unovčenja nespornega dela odškodninske odgovornosti glavnega projektanta za škodo, ki je nastala in neustrezno projektirane osrednje opazovalnice. Nadaljuje z informacijo glede uvedbe plačila za vstop v programski del rezervata v osrednji opazovalnici, kjer čakamo dovoljenje s strani Sektorja za ohranjanje narave. Doda, da bo v letu 2023 v osrednjo opazovalnico nameščen nadzorni sistem.

Cilj 10: B. Lipej seznani Odbor z nalogami, ki zagotavljajo učinkovito in pregledno upravljanje NRŠZ ter nadaljuje z natančno informacijo o novo pridobljenih projektih iz programa Interreg (ReCo in POSEIDONE).

T. Kocjančič predstavi finančni in kadrovski načrt NRŠZ. Pri finančnem poročilu pove, da so bila sredstva za sanacijo Osrednje opazovalnice in gnezdilne stene, v skladu z dogovorom finančne službe na MNVP in predsednico Odbora izložena iz finančnega poročila, saj plačilo ni bilo izvedeno preko upravljavca NRŠZ ampak direktno od naročnika do izvajalca. Natančno pojasni še razliko glede realizacije v poročilu in po denarnem toku.

Na podlagi seznaitve s Poročilom o uresničevanju letnega programa dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2022 (finančno in vsebinsko poročilo) so člani Odbora soglasno sprejeli naslednji **S K L E P**: Odbor sprejme in potrjuje Poročilo o uresničevanju letnega programa dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2022 (finančno in vsebinsko poročilo) z dopolnitvami, ki sledijo iz zapisnika.

Ad 4) Razno

R. Velišček seznani Odbor o poteku projekta za izboljšanje poplavnih razmer na povodju Badaševice, ki se izvaja v okviru Načrta za okrevanje in odpornost in pri katerem sodelujeta MOK in DRSV. Projekt predvideva ureditev suhega zadrževalnika na območju iztoka Pradisjola v Badaševico. Obenem pa tudi posege na strugi Badaševice na iztočnem 3 km odseku ter posege na stari strugi Badaševice, predvsem v smislu renaturacije reguliranega odseka, kolikor prostorske zmožnosti naseljenega območja dopuščajo. V teku je izdelava projektne dokumentacije. Z namenom iskanja najustreznejše rešitve bo projektant pri pripravi idejne zasnove urejanja stare struge Badaševice stopil v stik z upravljalcem rezervata.

B. Vidmar seznani člane Odbora z informacijo o zmanjšanju števila inšpektorjev za naravo in vode na državnem nivoju na skupno šest inšpektorjev. Nadalje seznani Odbor in upravljavca še o aktualnih informacijah pri urejanju izdaje mnenja glede umestitve v prostor in idejne zasnove krajinske ureditve nadomestnih habitatov za ptice in dvoživke na območju 2. faze zahodne gospodarske obrtne in razvojne cone Sermin.

R. Velišček se v zaključku zahvali vsem prisotnim za njihovo aktivno udeležbo na seji.

Seja se je zaključila ob 12.05 uri.

Datum priprave zapisnika: 12.7.2023

Zapisala:

Bojana LIPEJ

DOPPS

Rok Velišček

po pooblastilu predsednice Odbora dr. Marije Markeš